

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 63/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom JUDr. Pavlom Haškom, Košická 52, Bratislava, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok, postupom Krajského súdu v Bratislave a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v bližšie neoznačených konaniach, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“; spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej aj „okresný súd“), postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v bližšie neoznačených konaniach „*vmiešaním sa Najvyššieho súdu SR do konania Okresného súdu v Trnave*“.

Sťažovatelia v sťažnosti vymedzujú toho, proti komu sťažnosť smeruje, takto:

„Slovenská republika za účasti:... Ministerstvo spravodlivosti SR... Najvyšší súd Slovenskej republiky...“

Následne v sťažnosti uvádzajú, že predmetom ich sťažnosti je:

„1. porušovanie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresného súdu v Pezinku a vmiešaním sa Najvyššieho súdu SR do konania Okresného súdu v Trnave

2. nevydania rozhodnutia Najvyšším súdom Slovenskej republiky v zákonom stanovenej lehote.“

Sťažovateľka uvádza, že «*sa domáha svojho práva nadobudnutia titulu „dedič zo závetu“ po poručiteľovi [REDAKOVANÉ], zomr. [REDAKOVANÉ]...»* a sťažovateľ „*vo veci náhrady škody*“ od 20. apríla 2010.

Sťažovatelia poukazujú na to, že 21. decembra 2012 sa «*po vyčerpaní všetkých možností na Notárskom úrade [REDAKOVANÉ], Okresnom súde v Pezinku a Krajskom súde v Bratislave... obrátili na Ministerstvo spravodlivosti SR so žiadosťou o prerokovanie „žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom“ v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z...»*.

Následne sťažovatelia poukazujú na to, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 12 D 168/2011 im a ich právnenému zástupcovi doručil „*uznesenie (výzvu) sp. zn.*

12 D 168/2011 zo dňa 26. 1. 2013 na doplnenie a opravu nám neznámeho spisu tejto spisovej značky. Keďže nikto z nás v roku 2011 žiadny návrh nepodával, nedoručoval Okresnému súdu v Pezinku k uvedenej sp. zn. žiadne písomnosti, odpovedali sme, že sa jedná o omyl a uvedené uznesenie sa nás netýka.“

Z uznesenia okresného súdu č. k. 12 D 168/2011-135 z 26. marca 2013 (priloženého k sťažnosti, pozn.) vyplýva, že okresný súd odmietol návrh na obnovu konania zo 7. októbra 2010, doplnený podaním zo 7. decembra 2012. Zo záhlavia tohto uznesenia vyplýva, že predmetom konania mal byť návrh sťažovateľov na povolenie obnovy konania „v dedičskej veci po poručiteľovi: ██████████, ██████████, zomr. ██████████“. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že sťažovatelia prostredníctvom právneho zástupcu 18. februára 2013 doručili okresnému súdu podanie, podľa ktorého „žiaden z navrhovateľov nepodával návrh na obnovu dedičského konania...“.

Uznesenie okresného súdu z 26. marca 2013 bolo podľa sťažovateľov doručené ich právnomu zástupcovi, ktorý ho ale vrátil okresnému súdu „ako mu nepatriace s tým, že toto uznesenie prevzal ako neoprávnená osoba... Prvým takýmto bolo vydanie uznesenia (výzvy) pod sp. zn. 13 D 1217/2009...“.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že je zamestnaná na podateľni okresného súdu a že si ju predvolal predseda okresného súdu a žiadal ju o ospravedlnenie za skutočnosti, ktoré uviedla v žiadosti podanej Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“). V tejto súvislosti podala ministerstvu spravodlivosti sťažnosť, v ktorej žiadala prešetriť postup predsedu okresného súdu. Ministerstvo spravodlivosti na túto sťažnosť neodpovedalo a podľa sťažovateľky ju odstúpilo predsedovi okresného súdu.

Ďalej sťažovatelia poukazujú na to, že Okresnému súdu Trnava podali žalobu o náhradu škody. Konanie o tejto žalobe bolo vedené pod sp. zn. 26 C 279/2013. V tejto súvislosti sťažovatelia uvádzajú:

«Keďže Ministerstvo spravodlivosti SR neodpovedalo v lehote 6 mesiacov nielen na sťažnosť, ale ani na „žiadosť o predbežné prerokovanie náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom“, podávajúcí v 1. – 3. rade podali dňa 18. 7. 2013 žalobu o náhradu škody na iný všeobecný súd - Okresný súd Trnava pod sp. zn. zn. 26 C 279/2013...

Na základe uznesenia (výzvy) zo dňa 23. 8. 2013 vyššej súdnej úradníčky boli odstránené vady podania návrhu...

... [REDAKOVANÉ] a právny zástupca navrhovateľov... obdržali list z Najvyššieho súdu SR číslo 3 Cdo 230/2013 zo dňa 5. 8. 2013 ktorým Najvyšší súd SR suploval úkony prislúchajúce všeobecnému súdu a žiadal aby sa obaja vyjadrili len ku dvom spisom pod a/ sp. značkou 13 D 1217/2009, ktorý bol právoplatne skončený ešte dňa 9. 7. 2010, kde nikto z navrhovateľov nebol účastníkom konania,

b/ pod sp. značkou 16 Cod 55/2010, k dovolaniu podaného ešte dňa 7. 12. 2010 na Krajský súd v Bratislave, na ktoré [REDAKOVANÉ] nikdy neobdržala žiadne rozhodnutie alebo písomné vyjadrenie, sudkyňa len odkázala po pracovníčke Infocentra že [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] nie je účastníčkou konania, ale žiadne rozhodnutie nikdy o tom nevydala.

Pritom ale, Najvyšší súd SR vôbec nezaujímal... to, že dňa 7. 10. 2010 sme podali spolu s ďalším poškodeným [REDAKOVANÉ] na Okresný súd v Pezinku návrh na obnovu konania po poručiteľovi... pod sp. zn. 10 C 279/2010... na ktorý nebolo nikdy reagované listom, nie to ešte rozhodnutím. Práve do tohto spisu sme smerovali všetky naše písomnosti, urgencie, zaslali k tejto sp. zn. uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Pezinku ČVS: ORP-549/OJP-PK/2010, kde v odôvodnení uznesenia sa konštatuje, že poručiteľ zomrel so zanechaním alografného závetu, čo je podvod... Najvyšší súd SR sa teda vmiešal do konania všeobecného Okresného súdu v Trnave a začal konať v tom istom predmete, ktorý sa týka toho istého skutkového deja, nároku... doposiaľ nám nebolo umožnené navrhnúť všetky dôkazy na žiadnom všeobecnom súde a takto sme aj na Okresnom súde v Trnave stratili právo vyjadriť sa k novej aplikácii zisteného skutkového stavu, tak ako ho majú iní účastníci a zároveň majú možnosť až po samotné rozhodnutie argumentovať, podložiť svoje tvrdenia listinnými dôkazmi a až tak predvídať možné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR Nevidíme dôvod prečo by nám toto právo dopriate iným občanom Slovenskej republiky malo byť odopreté... Týmto konaním Najvyššieho súdu SR sme zároveň

stratili aj právo na dvojinštančné konanie a vydanie rozhodnutia na všeobecnom a následne aj na odvolacom súde. Aj Najvyšší súd SR tak pokračuje v neefektívnom konaní, v spôsobovaní prieťahov, pričom sťažovatelia nemajú žiadny podiel na prieťahoch po dobu takmer 4 rokov!!!

Naopak svoju nadradenosť a vplyv použil Najvyšší súd SR k vydaniu zastavujúceho uznesenia vyššej súdnej úradníčky na Okresnom súde v Trnave pod sp. zn. 26 C 279/2013-243 z 2. 10. 2013 v časti „zaplatiť [REDAKOVANÉ] trhovú cenu predstavujúcu sumu za 2-izbovú zateplenú chatku so sprchovacím kútom, zavedenou elektrikou, pitnou vodou nachádzajúcou sa na pozemku [REDAKOVANÉ] v kat. území [REDAKOVANÉ]... aj úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne z trhovej ceny od 21. 4. 2010 do zaplatenia a to do 3 dní odo dňa doručenia rozhodnutia“.»

Proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok z 2. októbra 2013 podala sťažovateľka odvolanie.

Sťažovatelia ďalej uvádzajú, že notárka [REDAKOVANÉ] mala ako súdna komisárka vydať dve rôzne rozhodnutia, ale s rôznymi nadobúdateľmi.

„Dve rozhodnutia o tom istom majetku ale s rôznymi nadobúdateľmi mohli byť dedičmi používané podľa potreby a okolností aj v iných civilných sporoch, čo sa aj stalo.“

Sťažovatelia zároveň poukazujú na to, že dediča [REDAKOVANÉ] zastupoval v dedičskom konaní jeho syn ako opatrovník, pričom toto zastupovanie nemalo byť pripustené pre konflikt záujmov „a porušenie tohto zákazu má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu...“

Majetková ujma nastala výlučne nesprávnym úradným postupom orgánov verejnej moci v majetkovej sfére u [REDAKOVANÉ] a následne aj škodou z titulu bezdôvodného obohatenia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].“

Na tomto základe sťažovateľka podala najvyššiemu súdu podnet, „aby rozhodol medzitymným rozsudkom, že zastupovanie závetného dediča [REDAKOVANÉ]

... platne vydedeným synom [redacted] [redacted] bolo v dedičskom konaní... v rozpore s ust. § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka...

... Sťažovateľka... sa domáha svojho ústavného práva – byť dedičom zo závetu, nepretržite, plynule od 20. 4. 2010.

Predseda Okresného súdu v Pezinku ju odmietol prijať a vypočuť..., preto podala ešte aj písomnú žiadosť o zbavenie mlčanlivosti dňa 19. 4. 2010, t. j. pred podaním trestného oznámenia na platne vydedených dedičov v dedičskom konaní...

E-mailom zo dňa 18. 4. 2010 boli požiadaní: platne vydedený syn poručiteľa... a syn spoluzávetného dediča takisto platne vydedený... aby sa zdržali konania a nezamlčali ďalšieho dediča zo závetu – [redacted].

Oboch platne vydedených potomkov ešte oslovili listom 30. 4. 2012, aby im nahradili škodu ktorú spôsobili pri dedičskom konaní po poručiteľovi... Teda z našej strany bolo vyvinuté maximálne úsilie aby od 20. 4. 2010 konala notárka [redacted], Okresný súd v Pezinku, Krajský súd v Bratislave, Ministerstvo spravodlivosti SR a... aj Najvyšší súd... – aby vydal rozhodnutie na argument, ktorý je pre rozhodnutie Okresného súdu v Trnave v konaní o náhrade škody... rozhodujúci. Vyčerpali sme všetky možnosti smerujúce k tomu aby niektorý súd začal konať...“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľa navrhujú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... základné právo [redacted] a [redacted] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresného súdu v Pezinku, Krajského súdu v Bratislave a teraz aj vmiešaním sa Najvyššieho súdu SR do konania Okresného súdu v Trnave porušené bolo.

... prikazuje, aby... Najvyšší súd SR rozhodol rozsudkom, že zastupovanie závetného dediča [redacted] [redacted] platne vydedeným synom [redacted] [redacted] bolo v dedičskom konaní po poručiteľovi [redacted] [redacted] v rozpore s ust. § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a vydal o tom rozhodnutie v lehote 30 dní.

... Najvyššiemu súdu SR prikázať, aby vec vrátil Krajskému súdu v Trnave, na ďalšie konanie aby účastníkom bolo zaručené právo na vydanie rozhodnutia odvolacím súdom – Krajským súdom v Trnave, ako aj právo na vydanie rozhodnutia Okresným súdom v Trnave, na ktorom je založená príslušnosť pod sp. zn. 26 C 279/13.

... priznal primeranú finančnú náhradu:

a/ sťažovateľke 1/ [REDAKOVANÉ] v sume 5.000,- €, ako aj trovy právneho zastúpenia ktoré zaplatila dňa 7. 2. 2014 vo forme preddavku právnenému zástupcovi [REDAKOVANÉ] v sume 200,- €,

b/ sťažovateľovi 2/, [REDAKOVANÉ] v sume 4.500,- €.

ktoré je povinná Slovenská republika v zast. Ministerstvom spravodlivosti SR a Najvyšší súd SR nerozdielne vyplatiť na účty obom sťažovateľom... “

Právny zástupca sťažovateľov podaním doručeným ústavnému súdu 21. augusta 2014 oznámil, že podal podnet generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky na podanie mimoriadneho dovolania proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 230/2013 z 13. mája 2014, ktorým najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 16 CoD 55/2010 z 30. septembra 2011.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

Ústavný súd poukazuje na to, že popri uvedení petitu je ďalšou povinnosťou sťažovateľa, aby svoju sťažnosť náležite odôvodnil, t. j. aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu svojich základných práv poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí

odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012, IV. ÚS 54/2014).

Sťažovatelia, zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite sťažnosti namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K porušeniu týchto práv malo dôjsť postupom okresného súdu, postupom krajského súdu a postupom najvyššieho súdu v bližšie neoznačených konaniach „*vmiešaním sa... do konania Okresného súdu v Trnave*“. Sťažovatelia v petite sťažnosti nijako neidentifikovali konania – uvedením spisovej značky, v ktorých mali byť porušené označené práva.

1. V ďalšej časti petitu sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd prikázal najvyššiemu súdu rozhodnúť rozsudkom, ktorým rozhodne, že zastupovanie závetného dediča bolo v rozpore s § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zároveň navrhujú, aby ústavný súd prikázal najvyššiemu súdu vec vrátiť krajskému súdu.

2. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. Ústavný súd zruší aj iný zásah, ktorým sa porušilo základné právo alebo sloboda, ak to pripúšťa povaha tohto iného zásahu.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd k tejto časti sťažnosti uvádza, že podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd nemá právomoc rozhodovať spôsobom a v rozsahu, v ako sa sťažovatelia domáhajú rozhodnutia ústavného súdu.

3. Z uvedeného vyplýva, že v tejto časti sťažnosti ústavný súd nemá právomoc rozhodovať o tom, čoho sa sťažovatelia domáhajú.

Ústavný súd tiež dospel k záveru, že jednotlivé časti petitu sťažnosti spolu vecne nesúvisia a ako celok je petit sťažnosti nezrozumiteľný a nejednoznačný.

Odôvodnenie sťažnosti odkazuje na viaceré podania sťažovateľov a tiež na rôzne konania pred všeobecnými súdmi. Ako celok však toto odôvodnenie neodstraňuje nejednoznačnosť a nezrozumiteľnosť samotného petitu sťažnosti.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľov, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, IV. ÚS 213/2010).

Uvedené nedostatky zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľov boli dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie ústavný súd sťažovateľov na odstránenie nedostatkov sťažnosti nevyzýval, primerane aplikujúc § 5 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2016